

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 28.12.2020
Sirküler No : 2020/102

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNUN 376 NCİ MADDESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ İLE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

[2018/150 sayılı Duyurumuzda açıklandığı üzere](#), “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ” (Tebliğ) ile Türk Ticaret Kanununun 376 ncı maddesi kapsamında sermayenin kaybı veya borca batık olma durumlarında uyulacak usul ve esaslar düzenlenmiştir.

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Değişiklik Tebliği) ile Tebliğde bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu Tebliğ yayımı tarihi olan 26 Aralık 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Değişiklikleri açıklamaya geçmeden önce 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK)’nun 376 ncı maddesini kısaca açıklamak yararlı olacaktır.

TTK’nın 376 ncı maddesinin 1 inci fıkrasına göre, **son yıllık bilançodan**, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının **en az yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı** anlaşılırsa, yönetim kurulu, genel kurulu hemen toplantıya çağırarak ve uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunmak zorundadır.

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited’in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2019 yılında 9,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167’den fazla ülkede bulunan 1.809 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 88.110 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Söz konusu maddenin 2 nci fıkrasına göre, **son yıllık bilançoya göre**, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının **en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı** anlaşıldığı takdirde, derhâl toplantıya çağrılan genel kurul, sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar vermediği takdirde şirket kendiliğinden sona erer.

Maddenin 3 üncü fıkrasına göre ise, **şirketin borca batık durumda bulunduğu** şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Bu bilançodan aktiflerin, şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılması hâlinde, yönetim kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. Meğer ki, iflas kararının verilmesinden önce, şirketin açığını karşılayacak ve borca batık durumunu ortadan kaldıracak tutardaki şirket borçlarının alacaklıları, alacaklarının sırasının diğer tüm alacaklıların sırasından sonraki sıraya konulmasını yazılı olarak kabul etmiş ve bu beyanın veya sözleşmenin yerindeliği, gerçekliği ve geçerliliği, yönetim kurulu tarafından iflas isteminin bildirileceği mahkemece atanan bilirkişilerce doğrulanmış olsun. Aksi hâlde mahkemeye bilirkişi incelemesi için yapılmış başvuru, iflas bildirimini olarak kabul olunur.

Bu konuda son olarak belirtmek istediğimizi husus, sermaye kaybı veya borca batık olma durumlarının, TTK'nın 88 inci maddesine göre hazırlanan finansal tablolar esas alınarak belirleneceğidir. Finansal tabloların düzenlenmesinde ihtiyari olarak Türkiye Muhasebe Standartlarının (TMS) uygulanmasının tercih edilmesi halinde, bu durumlar ihtiyari olarak hazırlanan finansal tablolar üzerinden değerlendirilir. Buna göre, zorunlu veya ihtiyari olarak TMS uygulayan şirketler bu esaslara göre hazırlanan, diğerleri ise kayıtlarından çıkarılan (Vergi Usul Kanununa göre düzenlenen) finansal tabloları esas almak suretiyle sermaye kaybı veya borca batık olma durumlarını değerlendireceklerdir.

Değişiklik Tebliği ile yapılan değişiklikleri iki başlık altında toplayabiliriz.

1. SERMAYE KAYBI VEYA BORCA BATIK OLMA DURUMUNA İLİŞKİN YAPILAN HESAPLAMALARDA 2020 VE 2021 YILLARINDA TAHAKKUK EDEN KİRALAMALARDAN KAYNAKLANAN GİDERLER, AMORTİSMANLAR VE PERSONEL GİDERLERİNİN TOPLAMININ YARISI DİKKATE ALINMAYABİLECEKTİR:

2018 yılında yaşanan kur krizi nedeniyle sermaye şirketlerinde ortaya çıkan sermaye kaybı veya borca batık olma durumlarını önlemek amacıyla Tebliğ'in geçici 1 inci maddesi ile geçici bir süre için (1 Ocak 2023 tarihine kadar) **henüz ödenmemiş yabancı para cinsinden borçlardan doğan kur farkı zararlarının, TTK'nın 376'ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda dikkate alınmayabileceği** düzenlenmiştir.

2020 yılında yaşanan benzer kur krizi ve 2021 yılında da etkisini devam ettirmesi beklenen COVID-19 pandemisi, sermaye şirketlerini yeniden sermaye kaybı veya borca batık olma durumları ile karşı karşıya bırakmıştır.

Bu durum dikkate alınarak Değişiklik Tebliği ile TTK'nın 376'ncü Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin Geçici 1 inci maddesinde yapılan değişikliklerle, 1.1.2023 tarihine kadar, TTK'nın 376'ncü maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin

yapılan hesaplamalarda, henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararlarının tamamının yanı sıra 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısının da dikkate alınmayabileceği düzenlenmiştir.

Bu düzenleme uyarınca, TTK'nın 376'ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda 1.1.2023 tarihine kadar 2020 ve 2021 yılları için dikkate alınmayabilecek gider unsurları şunlardır:

- Henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden (kredi, satıcı borcu vs.) doğan kur farkı zararlarının tamamı,
- 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısı.

Geçici maddeye eklenen hükümler ile, bu tutarların belirlenmesinde mükerrertlik oluşmayacak şekilde hesaplama yapılacağı ve **bu kapsamda yapılacak hesaplamalara ilişkin olarak hazırlanan finansal tablolarda herhangi bir kayda yer verilmeyeceği, bu durumun bilgi mahiyetinde dipnotlarda gösterileceği** açıklanmıştır. Değişiklikten önce de geçici madde kapsamında uygulama zaten bu şekilde yapılmaktaydı. Tebliğde yer alan tahakkuk tabirinin, 2020 ve 2021 yıllarına ait olan giderleri ifade ettiğini, bunların ödenip ödenmediğinin önemli olmadığını düşünüyoruz.

Diğer taraftan, ayrıca belirtmek gerekir ki, bu değerlendirmede, kur farkı giderleri açısından, henüz ifa edilmemiş borçlara ait olarak önceki yıllarda doğan kur farkları da dikkate alınabilecek iken; kiralar, amortismanlar ve personel giderleri açısından sadece 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk etmiş olanlar dikkate alınabilecektir.

2. TEBLİĞDE YAPILAN DİĞER DEĞİŞİKLİKLER:

2.1. Sermaye İle Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Yarısının Karşılıksız Kalması Durumu Açıklanmıştır:

Değişiklik Tebliğinin 1 inci maddesi ile Tebliğin 6 ncı maddesinin “*Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması halinde genel kurul* “ şeklindeki başlığı “*Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurul*” olarak değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumu zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısına eşit veya bu tutardan çok ve üçte ikisinden az olmasıdır. Bu durumda yönetim organı, genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.”

Bu değişiklikte “sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumu” açıklanmış ve zararın sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısına eşit veya bu tutardan çok ve üçte ikisinden az olmasını ifade ettiği ifade edilmiştir.

Değişiklik Tebliğinin 2 nci maddesi ile Tebliğin 6 ncı maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması” ibaresi “Zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisine eşit veya bu tutardan çok olması” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkranın (a) bendinde yer alan “Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Örnek: Son yıllık bilançoya göre, sermaye ve yasal yedek akçeler toplamı 12 milyon TL olan bir anonim şirketin değişik zarar tutarlarına göre sermaye ile yasal yedek akçeler toplamının en az yarısının veya üçte ikisinin karşılıksız kalması durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Zarar (TL)	Sermaye ile yasal yedek akçeler toplamının yarısı (TL)	Sermaye ile yasal yedek akçeler toplamının üçte ikisi (TL)	Sermaye ile yasal yedek akçeler toplamının en az yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kalması durumu	Sermaye ile yasal yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması durumu
5.000.000	6.000.000	8.000.000	Yok	-
6.000.000	6.000.000	8.000.000	Var	-
7.000.000	6.000.000	8.000.000	Var	-
7.999.999	6.000.000	8.000.000	Var	-
8.000.000	6.000.000	8.000.000	-	Var
9.000.000	6.000.000	8.000.000	-	Var

Eski yaklaşımda sermaye ve yasal yedek akçeler toplamının yarısı veya üçte ikisi özvarlık tutarı ile karşılaştırılıp özvarlık içinde varlığını koruyup korumadığı değerlendiriliyordu.

Bize göre bu tanım açık ve net değildir. “Zarar” kavramından ne kastedildiği açıklanmamıştır.

Zarar kavramından, cari ve geçmiş dönem tüm kar ve zarar kalemlerinin netleştirilmesi sonucu ortaya çıkan negatif rakamın anlaşılması gerekir. Bu zarar tutarı belirlenirken diğer pozitif özvarlık unsurlarının (sermaye tamamlama fonu, enflasyon düzetmesi olumlu farkları, yeniden değerlendirme değer artış farkları, vergisel fonlar, birleşme işleminden kaynaklanan fonlar vs.) dikkate alınıp alınmayacağı belli değildir.

Bize göre, zarar mahsubunda kullanılabilecek fonların bu netleştirmede dikkate alınabilmesi gerekir.

Aşağıda açıklandığı üzere, sermaye tamamlama fonlarının münhasıran zararların mahsubunda kullanılabileceği düzenlenmiştir. Bu fonların TTK 376 değerlendirmesine esas alınacak zararın tespitinde dikkate alınmaması düşünülemez.

Nitekim Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'nin Kar Payı Rehberinde, geçmiş yıllar zararlarının, yasal kayıtlara göre olan kısımda, yasal kayıtlara göre geçmiş yıllar zararlarının yazılacağı; SPK'ya göre olan bölümde ise ortaklıkların geçmiş yıllar zararlarının; geçmiş yıllar kârları, paylara ilişkin primler dahil genel kanuni yedek akçe, sermaye hariç özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan tutarların toplamını aşan kısmının yazılması gerektiği açıklanmaktadır.

Yine aşağıda açıklandığı üzere, sermaye ve yasal yedekler akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde, toplantıya çağrılan genel kurulun, sermaye azaltımı veya sermaye artırımı veyahut eşzamanlı sermaye artırımı ve azaltımı yapılmasına karar vermesi halinde, bu işlemler sonucunda sermaye ile yasal yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunması gerektiği düzenlenmiştir. Yani azaltılacak veya artırılabilecek tutarlar bu ilkeye göre belirlenecektir.

Ticaret Bakanlığı bu değişiklikten ne anlaşılması gerektiğini ve zarar kavramını acilen açıklığa kavuşturmalıdır. Bu değişikliğin amacı, yönetim organlarının konuyu bir an önce genel kurul gündemine taşımalarını mı sağlamaktır?

Örnek 1 - Şirketin sermayesi 10 milyon, yasal yedek akçeler toplamı 2 milyon TL ve dönem zararı 8 milyon TL iken özvarlıkları aşağıdaki unsurlardan oluşmak suretiyle 100 milyon TL'dir.

Sermaye	10.000.000
Yasal Yedekler	2.000.000
Geçmiş yıl karları	80.000.000
Sermaye yedekleri	2.000.000
Sermaye tamamlama fonu	10.000.000
Özel fonlar	4.000.000
Dönem zararı	(8.000.000)
ÖZVARLIK TOPLAMI	100.000.000

Bu örnekte şirketin dönem zararı 8 milyon TL olmasına rağmen, 80 milyon TL geçmiş yıl kârı bulunduğu için, nette (80 - 8 =) 72 milyon TL geçmiş yıl kârı vardır. Diğer deyişle TTK 376 değerlendirilmesinde dikkate alınacak zararı yoktur. Dolayısıyla bu şirket sermaye ve yasal yedek akçeler toplamının yarısını da üçte ikisini de kaybetmemiştir.

Örnek 2 - Şirketin özvarlık durumu aşağıdaki gibidir.

Sermaye	10.000.000
Yasal Yedekler	2.000.000
Geçmiş yıl karları	1.000.000
Dönem zararı	(8.000.000)
ÖZVARLIK TOPLAMI	5.000.000

Bu şirketin geçmiş yıl karları ile netleştirilmiş zararı (8 milyon - 1 milyon =) 7 milyon TL olup, bu zarar sermaye ve yasal yedek akçeler toplamının yarısı olan (10 milyon + 2 milyon /2 =) 6 milyon TL'yi aştığı için ve bu zarar karşılayacak başka özvarlık unsuru bulunmadığı için bu şirket sermaye ve yasal yedek akçeler toplamının yarısını kaybetmiştir. Ancak bu 7 milyon TL'lik zarar, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisine eşit veya bu tutardan fazla olmadığı, yani üçte ikisinin altında olduğu için bu şirketin sermaye ile yasal yedek akçeler toplamının en az üçte ikisi zarar sebebiyle karşılıksız kalmamıştır.

2.2. Sermaye İle Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Üçte İkinin Zarar Sebebiyle Karşılıksız Kalması Halinde Genel Kurulun Sermayenin Üçte Biri İle Yetinme Kararı:

Tebliğin değişikmeden önceki 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasına göre; sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde, toplantıya çağrılan genel kurul;

- Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve Kanunun 473 ilâ 475 inci maddelerine göre sermaye azaltımı yapılmasına,
- Sermayenin tamamlanmasına,
- Sermayenin artırılmasına,

karar verebilmekteydi.

Yapılan değişiklikle, söz konusu fıkranın (a) bendinde yer alan "*Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve*" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. TTK'nın 473 ilâ 475 inci maddelerine göre sermaye azaltımı yapılmasına ibaresi ise korunmuştur.

TTK 376'nın 2 nci fıkrasında da yer alan bu ifade sadece sermayeyi içerdiği, yasal yedekleri içermediği için tereddüt yaratmaktaydı. Ayrıca sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinden fazlasının zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde üçte birin altına düşmüş sermaye ile yetinme imkânı da bulunmamaktaydı.

Yapılan değişikliğin bu tereddütleri gidermeye yönelik olduğu anlaşılmaktadır.

Tebliğin 3'üncü maddesiyle bu değişikliği tamamlamaya matuf olarak Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*sermayenin üçte biriyle*" ibaresi "*kalan sermayeyle*" olarak değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunması şartıyla, sermaye asgari sermaye tutarına kadar indirilebilir."

Buna göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisi zarar sebebiyle karşılıksız kalan şirketin genel kurulu, kalan sermayeyle yetinmeye karar verdiği takdirde sermaye azaltımı TTK'nın 473 ilâ 475 inci maddelerine göre asgari sermaye tutarına kadar yapılabilecek, ancak yapılan sermaye azaltımı sonucunda sermaye ve kanuni yedek akçeler

toplaminin en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasının sağlanması gerekecektir.

Sermaye ile yasal yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurulun, yukarıda belirtilen tedbirlerden birine karar vermemesi halinde şirket kendiliğinden sona erer. Bu şekilde sona eren şirketin tasfiye işlemleri, TTK'nın 536 ncı ve devamı maddelerine göre yürütülür.

2.3. Sermaye Tamamlama Fonu Yalnızca Zararların Mahsup Edilmesi Suretiyle Kullanılabilecektir:

Tebliğin 9 uncu maddesinde "*sermayenin tamamlanması*" konusu düzenlenmiştir. Bu maddeye göre;

- Sermayenin tamamlanması, bilanço açıklarının ortakların tamamı veya bazı ortaklar tarafından kapatılmasıdır. Kanuni yedek akçelerin yitirilen kısımlarının tamamlanmasına gerek yoktur. Sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde her ortak zarar sebebiyle karşılıksız kalan tutarı kapatacak miktarda parayı vermekle yükümlüdür. Her ortak, payı oranında tamamlamaya katılabilir ve verdiği geri alamaz. Bu yükümlülük, sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde olmayıp karşılıksızdır. **Ayrıca yapılan ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak nitelendirilmez.**
- Sermayenin tamamlanmasında, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler bakımından Kanunun 421'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi, limited şirketler bakımından ise 603 ve devamı maddeleri uygulanır. Sermayenin tamamlanamaması, bazı ortakların kendi istekleriyle tamamlama yapmasına engel oluşturmaz.
- Bilanço zararlarının kapatılması için getirilen yükümlülükler uyarınca yapılan ödemeler öz kaynaklar içerisinde sermaye tamamlama fonu hesabında toplanır ve takip edilir.

Tebliğde yer alan "*Ayrıca yapılan ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak nitelendirilmez*" şeklindeki ifadeden, sermaye tamamlama fonunun sermayeye eklenemeyeceği anlaşılmakla birlikte bu konuda tereddüt yaşanmaktaydı.

Değişiklik Tebliğinin 4 üncü maddesi ile Tebliğin 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenerek, sermaye tamamlama fonunun sadece zararların mahsubunda kullanılabileceği belirtilmiş, böylece sermayeye dahi eklenemeyeceği açıklığa kavuşturulmuştur:

"Sermaye tamamlama fonu yalnızca zararların mahsup edilmesi suretiyle kullanılabilir."

2.4. Sermaye İle Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Üçte İkisinin Zarar Sebebiyle Karşılıksız Kalması Halinde Sermaye Artırımı:

Değişiklik Tebliğinin 5 inci maddesi ile Tebliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Yeni şekil	Eski şekil
<p>MADDE 10 - (1) Halka açık anonim şirketler için sermaye piyasası mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla genel kurul tarafından;</p> <p>a) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilebilir. Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında nakdi sermaye taahhüdü Kanununun 344 üncü ve 585 inci maddelerine uygun olarak ödenir.</p> <p>b) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilebilir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasını sağlayacak tutarın sermaye artırımının tescilinden önce ödenmesi zorunludur.</p> <p>c) Aynı genel kurul toplantısında, bedelleri tamamen ödenmek suretiyle, (b) bendindeki koşul aranmaksızın, sermayenin istenilen düzeyde artırılmasına ve daha sonra azaltılmasına karar verilebilir. Bu şekilde gerçekleştirilecek işlemler sonucunda, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması zorunludur.</p>	<p>MADDE 10 - (1) Genel kurul tarafından;</p> <p>a) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilebilir. Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında artırılan sermayenin en az dörtte birinin ödenmesi şarttır.</p> <p>b) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilebilir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında sermayenin en az yarısını karşılayacak tutarın tescilden önce ödenmesi zorunludur.</p>

Yapılan değişiklikler özetle şunlardır:

- Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilmesi halinde, artırılan sermayenin en az dörtte birinin ödenmesi şarttı. Yapılan değişiklik uyarınca, sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında nakdi sermaye taahhüdü Kanununun 344

üncü ve 585 inci maddelerine uygun olarak ödenecektir. Bilindiği üzere TTK'nın 585'inci maddesinde, nakden taahhüt edilen payların itibari değerlerinin en az % 25'inin tescilden önce ödenmesi şarttır. Bu şartın limited şirketler bakımından uygulanmayacağı açık olarak belirtilmiş olmasına rağmen Tebliğ ile tüm sermaye şirketleri için % 25'inin ödeneceği şeklinde anlaşılmaktaydı. Yapılan değişiklikle bu tereddüt giderilmiş ve TTK'ya uyum sağlanmıştır.

- Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilmesi halinde, yapılacak sermaye artırımında sermayenin en az yarısını karşılayacak tutarın tescilden önce ödenmesi zorunlu kılınmıştır. Yapılan değişiklikle, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasını sağlayacak tutarın sermaye artırımının tescilinden önce ödenmesi yeterli görülmüştür.

Eklenen (c) bendi uyarınca, aynı genel kurul toplantısında, **bedelleri tamamen ödenmek suretiyle**, (b) bendindeki koşul aranmaksızın, sermayenin istenilen düzeyde artırılmasına ve daha sonra azaltılmasına karar verilebilir. Bu şekilde gerçekleştirilecek işlemler sonucunda, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması zorunludur.

Bu değişiklikler sonucunda, eşzamanlı yapılması halinde sıralamanın önce azaltım, sonra artırım olması gerektiği yolundaki kural da değiştirilmiş, sermayenin önce artırılması sonra eşzamanlı olarak azaltılması mümkün kılınmıştır.

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması şartıyla artık daha az kaynakla tedbir alınabilecektir.

3. BAZI KONULAR:

Bu Sirkülerimizin konusunu Tebliğde yapılan değişiklikler oluşturmaktadır. Aşağıdaki konularda değişiklik yapılmamış olmakla birlikte bu konular önemli olduğundan hatırlatmak maksadıyla kısaca değinilmiştir.

3.1. Borca batık Olma Durumu:

Tebliğin 12 nci maddesinde “*Borca batık olma durumu*” açıklanmıştır. Buna göre;

- Borca batık olma durumu, şirketin aktiflerinin borçlarını karşılayamaması halidir.
- Borca batık durumda olmanın işaretleri, yıllık ve ara dönem finansal tablolardan, denetime tabi şirketlerde denetim raporlarından, erken teşhis komitesinin raporlarından, yönetim organının belirlemelerinden ortaya çıkabilir.
- Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim organı, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır.

- Yönetim organı, hem işletmenin devamlılığı esasına hem de aktiflerin muhtemel satış değerlerine göre çıkarılan ara bilanço üzerinden aktiflerin şirket alacaklarını karşılamaya yetmediğine karar vermesi ve Tebliğin 7 nci maddede belirtilen tedbirleri almaması halinde şirketin iflası için mahkemeye başvurur.

3.2. Sermayenin Kaybı Veya Borca Batık Olma Durumlarında Birleşme:

Sermaye kaybı veya borca batık durumda olan bir şirket, kaybolan sermayeyi karşılayabilecek tutarda serbestçe tasarruf edilebilen özvarlığa sahip bulunan bir şirket ile birleşebilir.

Birleşmeye taraf olan bir şirketin, sermayesiyle kanuni yedek akçeleri kaybolmuş veya borca batık durumda olması halinde; birleşmeye taraf olan diğer şirketin kaybolan sermayeyi veya borca batıklık durumunu karşılayacak miktarda **serbestçe tasarruf edebileceği özvarlığa sahip bulunduğu** ve buna ilişkin tutarların, hesap şekli de gösterilerek doğrulandığı veya belirtilen durumların mevcut olmadığının doğrulandığı yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu ile ortaya konulur. Devrolunan şirketlerin denetime tabi olması halinde bu rapor, denetime tabi şirketin denetçisi tarafından da hazırlanabilir.

Saygılarımızla.